

MANIFEST PER LA RECUPERACIÓ DELS AVENCS CONTAMINATS PELS GASOS DE L'ABOCADOR, 2024.

El collectiu d'amics, usuaris, grups ecologistes, centres de muntanya i espeleòlegs del Garraf, denunciem l'estat de contaminació dels avencs del Garraf i reclamem un pla de restitució urgentment.

ANTECEDENTS

- Una desena d'avencs emblemàtics del Garraf estan contaminats pels gasos de l'Abocador.
- Diversos estudis, ben acreditats, han corroborat que l'origen de la contaminació és l'abocador de residus urbans de la Vall de Joan.
- La contaminació aparegué als voltants del 2017, durant les tasques de impermeabilització de la coberta superficial de l'Abocador.
- Les atmosferes dels avencs esdevenen letals, pertorbant les condicions ambientals i desequilibrant el fràgil ecosistema subterrani. Les atmosferes contaminades presenten percentatges d'oxigen inferiors al 10%, concentracions de diòxid de carboni superiors al 5%, metà a nivell explosiu, presència de monòxid de carboni i concentracions elevades de compostos orgànics volàtils (molt tòxics).
- El radi d'afectació enregistrat és de 3 km, des del límit de l'Abocador,
- Administrativament els avencs afectats es troben al terme municipal de Sitges i Gavà, tots dins del Parc del Garraf. Àrea que pertany a la Geozona 348 (Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya per la preservació del patrimoni geològic). L'ajuntament de Sitges registra aquests avencs dins l'Inventari del Patrimoni Cultural del municipi de Sitges.
- Els avencs afectats representen referències emblemàtiques per l'espeleologia catalana. Alguns del més representatius:
 - Avenc de la Sivinota: Segon pou vertical més profund de Catalunya. És una de les primeres cavitats verticals explorades a Catalunya.
 - Forat de la Ruda: Avenc de 193 m de profunditat. Segon avenc més profund del Garraf. Exploració interrompuda per la contaminació.
 - Avenc del Aritjols: Magnífic pou de 80 m. Exploració interrompuda per la contaminació.
 - Avenc del Ramon Valls: Magnífic pou de 70 m.
 - Avenc dels Aragalls: Magnífic pou de 45 m.
 - Avenc de l'Emili Sabaté: Avenc escola dels espeleòlegs.
 - Avenc del Carles Selicke: Avenc de 125 m, intrincat sistema de pous i sales.

PER TOT EL EXPOSAT DEMANEM UN PLA DE RESTITUCIÓ

- És necessari revertir el desastre ambiental amb caràcter d'urgència.
- La reintegració de l'entorn requereix un pla de restitució, no solament l'àrea del propi abocador, si no també per tot l'entorn malmès, com són els avencs i el sistema hidrològic del massís.
- El pla de restitució i control s'ha d'integrar en el sistema d'explotació fins el retorn a les condicions ambiental originals.
- Implantació d'una xarxa de control per l'estudi de la migració del gas. La migració de gasos cap al subsol s'ha de monitoritzar mitjançant una xarxa de pous perimetrals exteriors, independent del control dels avencs. Els avencs són part del patrimoni natural i no formen part de les infraestructures de l'Abocador. S'han d'integrar les dades de control en registres temporals i unificats.
- Amb les dades obtingudes s'ha de determinar les zones amb migració de gasos.
- Anàlisi i estudi de les relacions entre els paràmetres d'explotació, paràmetres atmosfèrics i la migració de gasos.
- Establir el procés de restitució. Avaluar sistemes per afavorir les emissions a les zones on es localitzen les migracions (per exemple, cobertes oxidatives, xarxa densa de pous....)

Per tots els motius esmentats, les entitats que signem aquest manifest creiem que cal una revisió amb profunditat de l'actual projecte de restauració de l'abocador, on s'incloguin les accions necessàries per revertir la situació de contaminació que es troben els avencs del Garraf.

Garraf, 6 de juny del 2024